

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2007 vp

Hallituksen esitys laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä kesäkuuta 2007 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta (HE 41/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Virpi Korhonen, sosiaali- ja terveysministeriö
- lakimies Jukka Harno, Kansaneläkelaitos
- sosiaalipoliittinen asiantuntija Pirjo Väänänen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- sosiaali- ja terveystieteiden asiamies Mervi Flinkman, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia. Rajaseutualueille korvattavia matkakustannuksia koskevaa säännöstä muutettaisiin siten, että vakuutetulle voitaisiin korvata ulkomaille tehdystä matkasta aiheutuneita kustannuksia myös silloin, kun kysymyksessä on vakuutetulle kansanterveyslaissa tai erikoissairaanhoidolaissa tarkoitetun hoidon antaminen vastavuoroisesta sairaan- ja terveydenhoidosta rajaseudulla annetussa laissa tarkoitetulla rajaseudulla.

Ottovanhemman vanhempainrahakautta koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vanhempainrahaa maksettaisiin aina vähintään 200 arkipäivää.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös nykyistä soveltamiskäytäntöä vastaava säännös, jonka

mukaan äidille maksettavaa vanhempainpäivärahaa ei yleensä tarkisteta tulojen muuttumisen vuoksi kesken vanhempainpäivärahakauden.

Lisäksi matkakustannusten korvausten perustetta koskevaan säännökseen sekä tartuntatautilain mukaista ansionmenetyskorvausta koskeviin säännöksiin ehdotetaan tehtäväksi muun lainsäädännön muuttumisesta johtuvat tarkistukset.

Lakiin ehdotetaan tehtäväksi myös lääkkeiden hintalautakunnan päällikkönä toimivan virkamiehen virkanimikkeen muuttumisesta johtuvat tekniset muutokset.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunta pitää perusteltuna rajaseudulla asuvien henkilöiden hoidosta ulkomailla johtuvien matkakustannusten korvaamista ehdotetulla tavalla. Ehdotus on tarkoituksenmukainen, koska se parantaa erityisesti saamenkielisten mahdollisuuksia saada terveydenhuollon palveluja omalla äidinkielellään. Näiden matkakustannusten korvaaminen myös vähentää jossain määrin yksittäisten potilaiden matkakustannuksia, koska laissa tarkoitettulla rajaseudulla matka Suomessa toimivan palvelujentuottajan luo on yleensä moninkertainen verrattuna matkaan naapurimaassa toimivaan toimintayksikköön. Valiokunta toteaa, että mahdollisuuksia edistää rajojen yli terveydenhuollossa tehtävää yhteis-

työtä on tarpeen selvittää myös nyt esitettyä laajemmin.

Vuoden 2007 alusta voimaan tulleen sairausvakuutuslain 9 luvun 12 §:n muutoksen tarkoituksena oli pidentää ottovanhemman vanhempainrahakautta vähintään 200 arkipäivään ja saattaa siten ottovanhemmat lähemmäksi biologisia vanhempia vanhempainpäivärahojen suhteen. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että lain soveltamisessa ilmennyt tulkintaongelma ratkaistaan lakiehdotuksen mukaisesti. Valiokunta pitää edelleen tarpeellisenä, että adoptiovanhempien etuuksien kehittämistä jatketaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 14 päivänä syyskuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Juha Rehula /kesk
vpj. Sirpa Asko-Seljavaara /kok
jäs. Maria Guzenina-Richardson /sd
Hannakaisa Heikkinen /kesk
Arja Karhuvaara /kok
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Jukka Mäkelä /kok

Håkan Nordman /r (osittain)
Päivi Räsänen /kd
Pertti Salovaara /kesk
Paula Sihto /kesk
Anni Sinnemäki /vihr (osittain)
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /kok
Erkki Virtanen /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen.

VASTALAUSE 2

Yleisperustelut

Ottovanhempien vanhempainrahakauden osalta hallituksen esityksen tavoitteena on, että vanhempainrahaa maksettaisiin aina vähintään 200 arkipäivää. Näin tarkennetaan 1.1.2007 voimaan tulleen lainmuutoksen tavoitetta saattaa ottovanhemmat lähemmäksi biologisia vanhempia vanhempainpäivärahojen suhteen ja turvataan ottovanhempien oikeus saada vanhempainrahaa kaikissa tilanteissa.

Valiokunnan aiemman kannanoton (StVM 45/2006 vp) mukaan adoptiovanhempien etuuskien kehittämistä on tarpeen edelleen jatkaa. Adoptiolapsen turvallisen lapsuuden, perheeseen kiinnittymisen ja kiintymisen sekä perheen yhteisen sopeutumisen vuoksi on tärkeää turvata riittävän pitkä vanhempainrahakausi. On perusteltua, että kausi on yhtä pitkä kuin biologisilla perheillä.

Adoptiovanhemmilla tulisi olla jatkossa mahdollisuus saada vanhempainrahaa 263 päivää lapseksi ottamisesta. Vain siten voidaan saattaa ottovanhemmat ja -lapset tasa-arvoiseen asemaan biologisten vanhempien ja lasten kanssa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme, että

lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 9 luvun 12 § muutettuna seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotus

9 luku

Vanhempainpäivärahat

12 §

Ottovanhemman vanhempainrahakausi

Ottolapsen hoidon johdosta ottovanhemmalle tai hänen aviopuolisolleen maksetaan vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa ajalta, jonka lapsen hoito jatkuu, kunnes lapsen *saapumisesta adoptioperheeseen tai lapsen noutamiseksi syntymämaastaan tarvittavan matkan alkamisesta on kulunut 263 arkipäivää*. Vanhempainrahakautta pidennetään siten kuin 10 §:n 3 momentissa säädetään, jos samalla kerta on otettu hoidettavaksi useampia ottolapsia.

Helsingissä 14 päivänä syyskuuta 2007

Anneli Kiljunen /sd
Maria Guzenina-Richardson /sd

Marjaana Koskinen /sd
Satu Taiveaho /sd